

travnike. Bog varuj, ta najcenejši in najuspešnejši pripomoček zanemarjati, da se pusti gnojnice teči naravnost v kako strugo! Kadar nastane deževje, da je gnojnice odveč, naj se ona napeljava po plitvih jarkih sedaj na jedno in potem na drugo planoto, zlasti tje, kjer raste najslabša trava. Ne sme se takrat gröziti kmetu, iti v dežju z motiko uravnavat in pravilno napeljevati vode po narejenih jarkih. Kaj bode dosegel s takšnim napeljevanjem gnojnice, prepričal se bode kmalu, da bode imela trava dvojno rast. Torej dragi kmetič, pazi najprej na umno porabo gnojnice!

Ker pa seveda ta ne more teči po celem travniku in senožetih, treba misliti na drugo sredstvo. Ako je na zemljišču kaj studencev ali malih potokov, je temu lahko pomagati. Od vsakega, tudi najmanjšega studenca bodi napeljan jarek po travniku, da daje vlago rastlinam, mesto da bi se pri njega izvira nabirala mokrota in delala močvirje. Ali to še ni zadosti. Pri vsakem studencu napravi umen kmet primerno jamo, v katero zapelje gnoja, okoli katerega naj teče voda, da izpiraje ga, nese rodovitnost po jarku daleč tje po senožetu. Večkrat, zlasti ob deževju, treba je gnoj v jami premešati, da se izpere in porabi vsa njegova redilna moč.

Koder pa ni gnojnice in studencev, kaj pa tam? Ni prav vedno jedno pesem peti, nasprotno pa je res, da se dobro blago nikdar ne prehvali. Velikokrat se je že priporočal za travnike pepel, zlasti tam, kjer se z drugimi gnojili ne more blizu. Tako ga lahko mirne vesti priporočam tudi jaz, samo da mu k rabi priložim nekaj opazk.

1. Mora se paziti, da je pepel suh, nov ali dobro ohranjen. Pomniti je, da kadar pride pepel v dotiko z mokroto, izgubi svojo moč, enako milu, s katerim je tudi v zlahi. Moker ali vlažen pepel se ne loči od prsti, ker je že izgubil svojo redilnost — lug.

2. Treba ga je nasejati, kadar so tla prazna, ko ni rastlin, da more njegova moč do korenin zelišč. Torej velja v poznej jeseni, v spomladi, ali pa kadar se je seno ravno spravilo s travnika. Vsikdar pa naj se naseja med dežjem! Le ako bode nova mokrota splahnila nasejani pepel kmalu v zemljo, imelo bode to sredstvo dovoljen uspeh. Od luga, ki ga tako nareja pepel, pognala bode trava mnogo gostejša, zlasti pa bode se oživila ondi rudeča »divja detelja.«

Toliko bodi priporočeno kmetom o hribih za oskrbovanje travnikov spomladi, kadar ni več časa ali pa sploh ni prilike za — gnojenje. Le to, ako je mogoče, naj se vrši vselej v jeseni, da zimska mokrota splahne gnoja redilnost v tla. Pohorski.

Sejmovi. Dne 26. marcija v Dobovi, na Bizeljskem in Teharjih. Dne 27. marcija na Podplatu, v Slov. Gradu in Celju (tudi za konje). Dne 29. marcija pri Sv. Ani na Nemškem. Dne 1. aprila na Bregu pri Ptujju (za svinje). Dne 2. aprila v Artičah.

Dopisi.

Iz Ptujja. (Ali pojdemo voliti) prihodnjo soboto slov. volilci v južnoštajarskih mestih in trgih? Na vsak način! Kdor ostane doma ali potegne z nemčurji, naj si na čelo zapiše: »Narodni izdajca!« S temi besedami nas je navduševal »Slov. Gosp.« v št. 11, da se tudi Slovenci v mestih in trgih udeležimo volitve, da pokažemo, da še živimo. Trg Središče je s 93 glasovi rešil svojo čast, — slava Središčanom! Tudi Ljutomer je oddal 50 narodnih glašov za dr. Rosino. A sramotno je, da se je pri nas oddalo samo 19 glašov za narodnega

kandidata! Narodnjaki! Ste-li spali ta dan čez poldan? Slišali smo, da so izostali možje od volitve, ki drugače zvonec nosijo ali bi ga vsaj radi nosili! Kaj je temu uzrok? Narodna mlačnost na eni in narodna enostranska prenapetost na drugi strani. Obžalovati se mora, ako se olikani (?) Slovenec nad svojimi sorojaki ob času volitve maščuje s tem, da od volitve izostane samo zato, — ker ni prodir s kandidaturom Hribarjevo! Je-li to slovenski značaj? In take vrste narodnjaki se predrznejo napadati pri vsaki priliki svoje sorojake, ako ne trobis v njihov rog? Ta slučaj si bodemo zapomnili za prihodnost! »Kdor maslo na glavi nosi, naj ne hodi na solnce —«, tako ali enako svetujemo tudi onemu olikanemu (?) Slovencu na Ptujju, da prilično ne zve še kaj »bolj mastnega« za svoj »neomadeževani« značaj! Za danes dosti. Hvala pa vsem tistim narodnjakom, ki so storili svojo dolžnost! V prihodnje bi se priporočali pred volitvami vsaj kakošen pogovor itd., da vsaj vemo, pri čem smo; sedaj smo šele v zadnjem trenutku morali zvedeti, da se Slovenci volitve vendar udeležimo.

Iz Celja. (Žrtev nemčurske brutalnosti.) Dne 14. marcija smo izročili materi zemlji moža, kateri je sicer zadnja leta tiho in skromno živel na svojem posestvu na Ostrožnem pri Celju, a naš pokojnik, Franc Krašovec, pozlatar, je že pred mnogo leti krepko in ponosno vihtel v nemčurskem mestu Celje našo narodno zastavo ter vsikdar in povsod neustrašeno se boril za narodno pravo. In tega moža ni več med nami. Smelo rečem, uničilo ga je celjsko barbarstvo. Kaj pa je zakrivil naš pokojnik, da se je nad njim toliko raztogotila celjska drhal? Ničesar drugzega ni pouzročil, kakor samo svojih državljanskih pravic se je hotel poslužiti in to je bilo ob času volitve volilnih mož V. kurije v okolici celjski. Šel je namreč voliti, ali ko je razkačena socijaldemokratska četa vidila, da vkljub vsem grožnjam voli le katoliške može, ga začnejo suvati, po tleh valjati in neusmiljeno pretepavati, da ga vsled tega zadene kap. On si je seveda iskal pravice pri sodnji, katero je tudi deloma dobil pri obravnavi dne 12. marcija, a ker so se mu zločinci tako v obraz lagali in rogali, se je on tudi zjezil in tukaj ga zadene kap drugokrat. Tedaj pa ni bilo več rešitve za njega; kajti nekoliko ur potem je zdihtnil svojo blago dušo. Da je bil rajni res priljubljen pri celjskih Slovencih, pričal je najbolj njegov pogreb, katerega so se udeležili vsi narodni krogi; na krsto sta položili vence čitalnica in slovensko obrtno društvo, pevsko društvo pa mu je zapelo dve nagrobnici. Sveti mu večna luč!

Iz konjiškega okraja. (Krivica in slab zgled.) K volitvi dne 12. marcija nas je v Konjice prišlo 45 možev, 39 Slovencev in 6 takih, ki se štejejo med Nemce. Če se tudi nič ne drži na krščansko pravičnost, bi moral vsak vedeti po zdravi pameti, da bi se pri taki volitvi morali skoro sami Slovenci voliti v komisijo, komisar dr. Poigger je pa zvolil 4 Nemce. To je menda socijaldemokratska pravičnost. — Da bi Slovence še bolj jezil, je prinesel seboj samo nemške postave. Te je potem nemški predsednik tako grdo na slovensko prestavljal, da se vrabcu studi. Rekel je n. pr.: Forzicender ima dolžnost povidati, komu je drlaubano voliti. Tistemu je drlaubano, ki je 24 let nazaj položil itd. Potem je še debeli spak pristavil, da je sramota, če ne zna vsak izmed nas nemško. — Ni tako res, ampak to je sramota, če pride človek k nam kruha jest, pa je prenemaren, da bi se slovensčine naučil. — Pri drugi volitvi, dne 17. marcija ni komisarju enako dobro izteklo. Trije Nemci so prišli prepozno. Pri njihovih imenih je imel komisar 2 črki: d. n. Ne motimo se, da pomenita deutsch-national. Bili bi ti trije gotovo v komisijo voljeni, pa so bili »sala-

menski konji prepočasni. To je hudo za nemško sree! — Proti ljudem se je nemški komisar tako obnašal; proti Bogu še slabše. Pri drugi volitvi je ob koncu volitve poldne zvonilo. 50 možev je roke sklenilo in molilo angeljsko česčenje. Pravični komisar je pa stojé uprl roke ob mizo in nas debelo gledal. Hudo je, da sme katoliške Slovence tak mož voditi in s slabimi zgledi kvariti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. Veličanstvo svetli cesar so se v soboto vrnili z južnega Francoskega. — Cesar bodo imenovali 22 novih udov gosposke zbornice, med temi tudi barona Chlumeckega. — V mestni skupini so razun prvega in drugega dunajskega okraja pri državnih volitvah zmagali antisemitje. — V treh dunajskih okrajih se podpisuje prošnja za češke šole.

Češko. Nemci so močno potrti; zgubili so v dveh mestih državna mandata, v Budejevicah in pa v Olumucu na Moravskem. — Dr. Vašaty je zopet državni poslanec, dasi mu je mladočeški klub hudo nasprotoval.

Stajarsko. V mestni skupini so zmagali nemskonacionarci, samo v Ljubnu je izvoljen liberalec Lorber. — V Gradcu je nekaj dnij bil namestnik in župan — Resel, poslanec socijalnih demokratov, ki so dne 17. marcija na ulicah smrtno ranili predsednika katol. delavskega društva.

Koroško. Izdal se je ukaz, da morajo pri deželni sodnji v Celovcu biti zmožni slovenščine: jeden predsednikov, 4 sodnijski svetovalci, 3 pristavi in 7 avskultantov, pri okrajnih sodiščih na Koroškem pa 10 sodnikov in 15 pristavov.

Kranjsko. V mestni skupini sta zmagala »Narodovca« in sicer Kušar v Ljubljani z 882 glasov proti 541, v gorenjskih mestih Dr. Ferjančič s 560 glasovi proti 348. Dolenjska mesta pa so izvolila dvornega svetovalca Sukičja. V Ljubljani so »Narodovci« in Nemci vlekli skupaj.

Primorsko. Tukaj smo zgubili Slovenci dva mandata; na Goriškem je v veleposestvu propadel Alfred grof Coronini, v Trstu pa Ivan Nabergoj. Slovenci imamo torej 16 državnih poslancev. — V tržaškem mestnem svetu so potrdili izvolitev 5 Slovencev, Nabergoja pa ne, čeravno proti njegovi izvolitvi ni pritožbe. — Lahoni so grozno nesramni in nasilni; ni čuda, da je prišlo do izgredov v Borkovljah pri Trstu, pa tudi v Istri okoli Poreča.

Vnanje države.

Rim. »Osservatore Romano« je pisal, da tudi za letos velja, da se katoliški Italijani ne smejo udeleževati državnih volitev. Katoličani so ta glas lepo ubogali.

Italija n s k o. Državne volitve so dovršene. Vlada ima veliko večino. Vsi ministri so izvoljeni. Zopet pa je tudi izvoljen stari lisjak Crispi in pa kacij 20 socijalistov.

Dansko. Druga zbornica je odklonila proračun za vojaštvo. Vsled tega hoče odstopiti ministerski predsednik in vojni minister. Poslanci v vseh državah se naj tako po robu postavijo zoper vedno večje stroške za vojaštvo!

Rusko. V Spoli pri Kijevu je bila oni dan krvava rabuka zoper žide, ki ljudstvo preveč izsesavajo. — Učni minister je naročil gubernatorjem, naj ne dovoljujejo zemstvom več, snovati ljudskih sol. Ta ukaz je na korist cerkvenim šolam.

Turško. V Macedoniji na reki Vardar se je razletel most, ko je šel ravno vlak s 3000 vojaki čezenj. Pok je bil strahovit. Nekaj vozov je strmoglavilo v reko, drugi so skočili s tira in se porušili. Mnogo vojakov je utonilo, drugi so ranjeni. Most so gotovo razstrelili grški ustaši.

Kreta. Ustašev je okoli 40 tisoč. V Retymnu so bili novi nemiri. Na obeh straneh jih je mnogo padlo. — Vojne ladje evropskih velevladstij so se v nedeljo zasidrle v krečanskih pristaniščih, da zabranijo vsak dovoz živeža in orožja grškim četam.

Grško. Po vsem kraljevstvu se je nabralo pod imenom prostovoljcev veliko upornežev in prekucuhov, ki hočejo vojsko. Ako se kralj Jurij ne uda, utegne nastati prekucija. Tudi je došlo veliko prostovoljcev iz drugih dežel, celo iz Amerike.

Špansko. Karlisti imajo ob severni meji že 7000 vojakov. Bržčas pa ne bodo začeli upora, ker se ustaja na Kubi ni udušana. — Na Filipinskih otokih je v Manili prišlo spet do boja. Ustašev je mrtvih 300, še več pa ranjenih, španskih vojakov pa je padlo samo 20.

Za poduk in kratek oas.

Zvesti pastir.

(Češki spisal V. Kosmák; poslovenil Ciriljev.)

(Dalje.)

In ko je že bilo vse drevje v cvetju, jablane in hruške, je ležal župnik v postelji in duhovni pomočnik je šel iz cerkve z Najsvetejšim k župnišču. Pred njim je pozvanjal cerkovnik. Župnišče so ljudje kar oblegali. Vse je klečalo in jokalo, kakor da bi vsem oče umiral.

Samo župnik je mirno ležal in molil. Ko je prejel sv. zakramente umirajočih, je pogledal na rakev, katero so mu na njegov ukaz prinesli v sobo zajedno z mrtvaškim prtom in zašepetal: »Nunc dimittis servum tuum, Domine!« (Sedaj izпустиš svojega hlapca, o Gospod!)

Toda Gospod še ga ni izpustil, ni še prišla njegova ura. Nastal je večer, prikazale so se zvezde in odzvonilo je »Zdravo Marijo«. Župnik pa vedno mirno leži in neprenehoma moli. Služabnica mu sedi pri vzglavju in mu streže.

Pride polnoč. Na enkrat pridreči kočija in zvonec se oglasi. Služabnica odpre. V sobo vstopi kapitanova sestra vsa zajokana in pade pred postelj župnikovo na kolena. Župnik ji poda roko in jo vpraša: »Zakaj jokate?« — »Oh, prečastiti gospod! Moj brat je naglo zbolel na smrt in nikdo na svetu ga ne pregovori, da bi se dal prevideti, razun vas — in vi — moj Bog! Vi ste sami —!«

Ni dokončala. Položila je čelo na postelj in bridko jokala. Župnik vzdihne in sklene roki. Čez nekaj časa pa reče: »Saj je tukaj moj duhovni pomočnik«. Sestra kapitanova skima z glavo: »Tega on ne pozna in ga ne bo poslušal — morda bi še ga nagnal.« — Župnik pogleda na križ na steni in zašepeta: »Gospod, le to noč še!« in se obrne k služabnici in jej reče: »Pokličite duhovnega pomočnika!«

Duhovni pomočnik pride. »Idite v cerkev!« reče župnik, »in prinesite semkaj Najsvetejše, greva skupaj previdet. Oblecite me!« ukaže na to služabnici. Duhovni pomočnik in služabnica obstrmita. »Storite, kakor sem vam rekel«, veleva župnik skoraj resno. »Kličte me dolžnost.«

Duhovni pomočnik in služabnica ubogata. Župnik je nekako oživel. Bolno, umirajoče truplo je bilo pokorno duhu. Posadili so ga na voz in duhovni pomočnik je prisedel k njemu, držeč v rokah presv. Rešnje Telo.